

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové, JUDr. Lenky Matyášové, JUDr. Petra Průchy a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **K. V.**, zast. JUDr. Petrem Práglem, advokátem, se sídlem Dlouhá 5, Ústí nad Labem, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 2. 4. 2007, č. j. 14 Az 433/2004 - 72,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Zástupci žalobce JUDr. Petru Práglvi, advokátu, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 4800 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ústí nad Labem rozsudkem ze dne 2. 4. 2007, č. j. 14 Az 433/2004 - 72, zamítl žalobu žalobce proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-362/VL-19-15-2004, ze dne 17. 8. 2004, a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, a ustanovenému zástupci žalobce přiznal odměnu za zastupování. Předmětným rozhodnutím žalovaný neudělil žalobci azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění účinném do 31. 8. 2006 (dále jen „zákon o azylu“), a současně vyslovil, že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování podle § 91 téhož zákona.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas blanketní kasační stížnost a požádal o ustanovení zástupce. Krajský soud v Ústí nad Labem usnesením ze dne 9. 5. 2007, č. j. 14 Az 433/2004 - 85, ustanovil zástupcem stěžovatele pro řízení o kasační stížnosti JUDr. Petra Prágl, advokáta, který podáním ze dne 25. 6. 2007 kasační stížnost doplnil.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že stěžovateli byla soudní ochrana již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje automaticky míru právní ochrany stěžovatele a je podmíněn již zmíněným přesahem vlastních zájmů stěžovatele.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kritéria nepřijatelnosti, byl proveden usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaným ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 933/2006, www.nssoud.cz.

Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí shledal, že o přijatelnou kasační stížnost se může typicky, nikoliv však výlučně, jednat v následujících případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu; 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně; 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Přijatelnost kasační stížnosti je třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či spíše absence některého z důvodů nepřípustnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů, jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.), apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelem uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.).

Pokud kasační stížnost splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, pak je zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatele, tedy její přijatelnost. Jinými slovy, přichází-li stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již dříve a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné, ani efektivní, aby v obdobné věci znovu jednal a rozhodoval, když výsledkem by nepochybně byl stejný závěr. Teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost.

Z výše uvedeného plyne, že v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany není jenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost

opřít o některý z důvodů kasační stížnosti stanovený § 103 odst. 1 s. ř. s. Zájmem stěžovatele je rovněž uvést, v čem spatřuje přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Zde je nutné uvést, že stěžovatel žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil a ponechal otázku přesahu jeho vlastních zájmů na úvaze Nejvyššího správního soudu, který tak mohl přijatelnost kasační stížnosti posoudit pouze v obecné rovině za použití shora nastíněných kritérií.

Stěžovatel v doplnění kasační stížnosti označil důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a namítal, že jménem žalovaného před soudem jednal JUDr. B. Š., který k tomu nebyl pověřen oprávněnou osobou (vedoucím organizační složky - § 21a občanského soudního řádu). Stěžovatel dále konstatoval, že Bělorusko opustil proto, že tam nejsou dodržována lidská práva. V případě návratu se stěžovatel obává diskriminace, popř. pronásledování.

K námitce stěžovatele ohledně nedostatku pověření JUDr. B. Š. jednáním za žalovaného Nejvyšší správní soud podotýká, že tato námitka stěžovateli nepřísluší, neboť namítaná skutečnost nemohla nijak zasáhnout do jeho práv. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu *prežkum správních rozhodnutí správními soudy představuje samostatný typ řízení, oddělený od systému civilního soudnictví, a řídící se vlastním procesním předpisem, kterým je soudní řád správní. Použití občanského soudního řádu na základě § 64 s. ř. s. je třeba považovat za výjimečné a uplatňující se pouze v případech, na které ustanovení soudního řádu správního vůbec nedopadají* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 11. 2006, č. j. 8 As 33/2005 - 52, www.nssoud.cz). Soudní řád správní obsahuje vlastní úpravu jednání za účastníky řízení, občanský soudní řád se tudíž nepoužije. Za správní orgán podle § 33 odst. 5 s. ř. s. jedná jeho vedoucí (nikoliv vedoucí organizační složky), popřípadě jiná osoba k tomu oprávněná podle vnitřních předpisů. Vedoucí správního orgánu je proto nepochybně oprávněn udělit pověření k zastupování správního orgánu někomu ze svých porizovaných.

Pokud jde o obtíže stěžovatele v zemi původu a jeho tvrzenou obavu z pronásledování Nejvyšší správní soud předesílá, že stěžovatel v průběhu správního řízení uvedl jako důvody žádosti o udělení azylu nezákonné odsouzení za krádež pohonných hmot a problémy s policií. Konstatoval, že u soudu na radu ustanoveného advokáta tvrdil, že za pohonné hmoty nechtěl zaplatit, a proto mu byl vyměřen peněžitý trest ve výši 525 000 běloruských rublů. Stěžovatel s rozsudkem nesouhlasil, nezaplatil a opustil Bělorusko. Problémy s policií spočívaly v údajně bezdůvodném zadržení a zbití na policejní stanici. Na jednání milicionářů si stěžovatel stěžoval na prokuraturu, která jeho stížnost zamítla s tím, že stěžovatel byl podnapilý a dopouštěl se výtržností, a proto jednání milicionářů vyhodnotila jako přiměřené. Možnosti podání opravného prostředku proti tomuto rozhodnutí, o které byl stěžovatel poučen, však nevyužil.

Nejvyšší správní soud k tomu odkazuje na svůj rozsudek ze dne 14. 7. 2005, č. j. 3 Azs 301/2004 - 76, www.nssoud.cz, podle kterého *postup státních orgánů v zemi původu v souvislosti s vyšetřováním závažné trestné činnosti (zde: bombové útoky proti civilnímu obyvatelstvu), kterému byl žadatel o azyl po omezenou dobu vystaven, nelze považovat za pronásledování ve smyslu § 12 ve spojení s § 2 odst. 6 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., a to zejména tehdy, pokud toto vyšetřování bezprostředně následovalo po trestné činnosti, vztahovalo se i na jiné podezřelé osoby a pokud neexistuje indicie, že by postup státních orgánů byl primárně ovlivněn rasou žadatele o azyl, jeho náboženstvím, národností, jeho příslušností k určité sociální skupině nebo skutečností, že žadatel o azyl zastává určité politické názory.*

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2005, č. j. 3 Azs 303/2004 - 79, *www.nssoud.cz, pokud žadatel o udělení azylu není vystaven žádnému pronásledování nebo diskriminaci z azylově relevantních důvodů, resp. nemá z takového pronásledování nebo diskriminace odůvodněný strach, popř. takové skutečnosti ve správním řízení vůbec netvrdí, pak nesplňuje podmínky pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., a to i přes skutečnost, že pochází ze země s nedemokratickým a autoritativním režimem, který zásadním způsobem diskriminuje a potlačuje opozici, resp. osoby zastávající politicky odlišné názory.*

Stěžovatelem uvedené skutečnosti tedy nejsou z hlediska českého práva azylově relevantní, neboť potíže nebyly vyvolány, ani ovlivněny jeho rasou, pohlavím, náboženstvím, národností, příslušností k určité sociální skupině nebo zastáváním určitých politických názorů. Namítaná diskriminace a pronásledování v případě návratu do země původu nemůže být ani důvodem pro vztažení překážky vycestování, neboť není motivována jeho rasou, náboženstvím, národností, příslušností k určité sociální skupině nebo politickým přesvědčením.

Námítku nedodržování lidských práv Nejvyšší správní soud řešil např. ve svém rozsudku ze dne 21. 11. 2003, č. j. 7 Azs 13/2003 - 40, *www.nssoud.cz, podle kterého ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb. vymezuje důvody pro udělení azylu taxativně. Pouhá nespokojenost se stavem dodržování lidských práv, navíc žalobcem ani v zemi původu neprojevená, takovýmto důvodem není.*

Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustné námítky podávané v kasační stížnosti. Za situace, kdy stěžovatel sám žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil, Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nepřijatelnou, proto ji podle ustanovení § 104a s. ř. s. odmítl.

O náhradě nákladů řízení před Nejvyšším správním soudem bylo za použití ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 téhož zákona rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

Odměna ustanovenému zástupci stěžovatele byla stanovena za dva úkony právní služby ve výši 2100 Kč podle § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a písemné podání soudu týkající se věci samé podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) této vyhlášky) a režijní paušál podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky ve výši 300 Kč za každý úkon. Zástupci stěžovatele bude vyplacena částka ve výši 4800 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. března 2008

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu